

فوتبال با چوبدستی

آشنایی با رشته‌های هاک روی چمن

هر دروازه نیم‌دایره‌ای وجود دارد که شبیه به محوطه جریمه در زمین فوتبال است و به «محوطه D» شهرت دارد. شعاع محوطه D ۱۴/۶۴ متر است. درون این محوطه، نقطه پنالتی وجود دارد که در فاصله هفت متری دروازه قرار گرفته است. همه خطوطی که در زمین مشخص شده‌اند، ۷/۵ سانتی‌متر پهنا دارند.

بازیکنان: تعداد بازیکنان هر تیم ۱۸ نفر است. از این تعداد، ۱۱ بازیکن به صورت ثابت در میدان بازی می‌کنند و بقیه ذخیره‌اند. تعویض بازیکنان نیز هیچ محدودیتی ندارد. زمان: هر بازی هاک از دو نیمه ۳۵ دقیقه‌ای تشکیل شده است و بازیکنان بین دو نیمه ۱۰ دقیقه فرصت استراحت دارند. اگر مسابقه به صورت حذفی یا در مراحل باشد که حتماً باید یک تیم به عنوان برنده معرفی شود، دو وقت اضافی ۷/۵ دقیقه‌ای به

ورزش «هاکی» از جمله ورزش‌های قدیمی است که به شکل‌های متنوع در سراسر دنیا برگزار می‌شود. ایرانیان این ورزش را «چوگان پیاده»، اسکاتلندی‌ها «شینتی»، فرانسویان «هوک»، ولزی‌ها «بندی» و مردم شرق روسیه «ریبکا» می‌نامیدند. دلیل گسترده‌ی ورزش هاک در نقاط گوناگون جهان، ویژگی‌های مشترکی است که انسان‌های سراسر جهان دارند: همه به بازی با توپ علاقه‌مندند و همه دوست دارند که قوی‌ترین و دقیق‌ترین ضربه را به آن وارد کنند! در ایران باستان، کسانی که به بازی چوگان علاقه‌مند بودند ولی اسب نداشتند، این مسابقه را بدون سوار شدن روی اسب انجام می‌دادند و به آن «چوگان پیاده» می‌گفتند. در مصر باستان نیز بازی با چوب و گوی رواج داشت. یونانیان هم همین مسابقه را انجام می‌دادند. در قسمتی دیگر از دنیا، سرخ‌پوستان آرتک (در مکزیک امروزی) این بازی را انجام می‌دادند و معتقد بودند که خدای تاریکی و خدای روشنایی با استفاده از ماه و خورشید، در آسمان به چنین مسابقه‌ای می‌پردازند و سبب پیدایش شب و روز می‌شوند!

دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند. در هر نیمه زمین نیز خطی عرض زمین را طی می‌کند که خط «یک چهارم» نام دارد و فاصله آن با دروازه ۲۲/۸۷ متر است. جلوی

قوانین بازی

زمین: طول زمین هاک ۹۱/۵ متر و عرض آن ۵۴/۹ متر است. خطی سراسری وجود دارد که از عرض زمین می‌گذرد و آن را به

۱۸۹۵
دیدار اولین مسابقه بین‌المللی دو تیم ملی هاک بین ایرلند و ولز برگزار شد و با برد (۳-۰) ایرلند خاتمه یافت.

۱۸۸۶
اتحادیه هاک انگلستان تأسیس شد.

۱۸۶۰
اولین مقررات هاک در انگلستان به تصویب رسید.

۱۸۵۵
اولین مسابقه بین‌المللی هاک به شکل امروزی بین سربازان انگلیسی و کانادایی برگزار شد.

گاه‌شمار

اصطلاحات تخصصی
پوش: ضربه زدن به شکلی که چوب هاکی توپ را به شکل زمینی به جلو هل بدهد.
فلیک: ضربه زدن به توپ با فشار چوب؛ به طوری که توپ از زمین بلند شود.
اسکوپ: بلند کردن توپ با کمک گرفتن از قسمت پشت پایه چوب.

سایر قوانین

هنگام ضربات شروع مجدد توسط یک تیم، بازیکنان حریف باید دست کم ۴/۵ متر از توپ فاصله داشته باشند. وقتی توپ اوت می‌شود، باید آن را روی خط طولی کاشت و با چوب به آن ضربه زد. بالا بردن چوب هاکی در حین مسابقه خطاست و بازیکن زمانی که صاحب توپ است نمی‌تواند چوب را از شانهایش بالاتر ببرد. اگر بازیکنی هنگام مسابقه رفتار خشونت‌آمیزی داشته باشد یا قوانین بازی را به طور مکرر زیر پا بگذارد، داور به او کارت سبز می‌دهد. در صورتی که بازیکن به این رفتار خود ادامه دهد، با گرفتن کارت زرد به صورت موقت و به مدت ۲ دقیقه از بازی اخراج می‌شود. اما اگر خشونت بیشتری به خرج دهد، داور می‌تواند با دادن کارت قرمز او را از مسابقه اخراج کند.

هاکی داخل سالن

مسابقات هاکی داخل سالن، نوعی هاکی است که با قوانین هاکی روی چمن و در سالن برگزار می‌شود. به سبب برگزاری این مسابقه‌ها در سالن، تفاوت‌هایی در تعداد بازیکنان و زمین بازی این رشته نسبت به هاکی روی چمن وجود دارد. در هاکی داخل سالن، تیم‌ها ۶ نفره‌اند و ۶ بازیکن ذخیره نیز در بیرون زمین حضور دارند. طول زمین حداقل ۳۶ و حداکثر ۴۴ متر و عرض آن حداقل ۱۸ و حداکثر ۲۲ متر است. بازی در دو نیمه ۲۰ دقیقه‌ای برگزار می‌شود و بازیکنان می‌توانند بین دو نیمه، ۵ دقیقه استراحت کنند.

زمان بازی افزوده خواهد شد. در هاکی زمان بازی غیرفعال است؛ یعنی هنگام اوت شدن و سایر توقف‌ها، بازی متوقف نمی‌شود.
دروازه: دروازه هاکی ۳/۶۶ متر عرض و ۲/۱۳ متر ارتفاع دارد. تیردروازه‌ها سفیدرنگ و مستطیل شکل‌اند و پهنای آن‌ها ۵ سانتی‌متر است. عمق دروازه‌ها هم حداقل ۰/۹۱ و حداکثر ۱/۲۲ متر می‌تواند باشد.
توپ: توپ هاکی سفیدرنگ است و از چرم و لاستیک ساخته شده است. قطر توپ ۲/۷ سانتی‌متر و وزن آن ۱۵۶ تا ۱۶۳ گرم است.
لباس بازیکنان: لباس بازیکنان عبارت است از یک پیراهن آستین کوتاه یا بی آستین یا رکابی، شورت‌های ورزشی برای مردان و دامن کوتاه برای زنان، و جوراب با کفش کتانسی. دروازه‌بان‌های هاکی علاوه بر لباس غیرهم‌رنگ با دیگر بازیکنان تیم خود، از نقاب (گارد) محافظ صورت، دستکش محافظ و ساق بند محافظ (برای حفظ پاها) نیز استفاده می‌کنند. دروازه‌بان‌ها می‌توانند با هر قسمت از بدن یا چوب خود از ورود توپ به دروازه جلوگیری کنند.

چوب هاکی: به صورت یکپارچه و با انحنایی در قسمت پایین آن ساخته می‌شود. در بخش بالایی هر چوب، نوارهایی چسبانده‌اند که از آسیب‌دیدگی دست جلوگیری می‌کند. بازیکن باید بالای چوب را با دست چپ و بخش پایین تر آن را با دست راست بگیرد تا بتواند تسلط کافی بر چوب داشته باشد. وزن چوب ۵۶۰ - ۵۱۰ گرم و طول آن ۹۱/۵ سانتی‌متر است.

هاکی در ایران

هاکی در چند مرحله در ایران متداول شد. اولین بار به شکل «چوگان پیاده» و در حدود ۲۵۰۰ سال قبل انجام می‌گرفت. در طول قرن‌ها، ایران بارها و بارها به اشغال اقوام مختلف درآمد و به همین سبب، بسیاری از آداب و رسوم و تفریح‌ها و ورزش‌های ملی ایرانیان فراموش شدند.

هاکی نوین در سال ۱۲۹۹ ه.ش توسط انگلیسی‌های شاغل در «شرکت نفت ایران و انگلیس» به کشور ما راه یافت و در طول دو دهه تنها تعداد کمی از مردم به آن علاقه‌مند شدند. در سال ۱۳۲۰، با اشغال ایران توسط متفقین و ورود گروهی از سربازان هندی به کشور ما (هندی‌ها برای انگلیسی‌ها می‌جنگیدند)، این ورزش گسترش بیشتری یافت. در دهه ۱۳۵۰ هاکی در میان مردم ایران محبوبیت یافت. پس از آنکه میزبانی بازی‌های آسیایی ۱۹۷۴ (۱۳۵۳) به ایران تعلق گرفت، مقرر شد که تیم هاکی روی چمن کشور ما هم در بازی‌ها شرکت کند؛ زیرا تیم میزبان می‌باید در همه ورزش‌ها نماینده‌ای داشته باشد.

«فدراسیون هاکی ایران» در سال ۱۳۵۱ تأسیس شد. در مدتی کوتاه پس از آن، مسابقات باشگاه‌های تهران با حضور ۸ تیم، رقابت‌های دانشگاهی با شرکت ۱۴ تیم و مسابقات مدارس با ۳۴ تیم برگزار شدند و یک مربی هلندی به نام **آگبرگ** به مربیگری تیم ملی ایران برگزیده شد. علاوه بر این، تیم ایران در سفری که به پاکستان داشت، در مسابقاتی دوستانه با تیم‌های آن کشور شرکت کرد. پس از انقلاب نیز اولین مسابقات هاکی در سال ۱۳۵۹ در کرمانشاه برگزار شد و این رقابت‌ها تا به امروز ادامه یافته است. ایران در هاکی سالی یکی از قدرتمندترین آسیا به شمار می‌آید.

۱۹۸۲

دو فدراسیون هاکی مردان و زنان درهم ادغام شدند و فدراسیون بین‌المللی هاکی (FIH) را تشکیل دادند.

۱۹۲۸

ظهور هند به عنوان قدرت اول هاکی جهان؛ هندی‌ها بدون دریافت حتی یک گل قهرمان شدند. آن‌ها عنوان خود را تا سال ۱۹۶۰ حفظ کردند!

۱۹۲۷

فدراسیون هاکی زنان شکل گرفت.

۱۹۰۸

هاکی به طور رسمی در برنامه المپیک قرار گرفت.

۱۹۰۰

سه کشور بریتانیایی جلسه‌ای در شهر منچستر (انگلستان) تشکیل دادند و قوانین بین‌المللی هاکی را تصویب کردند.